

MÓWMY JEDNYM GŁOSEM W III SEKTORZE

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Ogólnopolska Sieć Organizacji Pomocowych

Manifest i **ZAPROSZENIE** do współpracy dla organizacji
działających na rzecz dobra wspólnego

Karta współpracy i przewodnik dla organizacji społecznych

WYDANIE I | 2026

Strona redakcyjna

Tytuł	Razem możemy więcej. Ogólnopolska Sieć Organizacji Pomocowych
Podtytuł	Manifest współpracy organizacji działających na rzecz dobra wspólnego
Wydawca	Stowarzyszenie Inicjatywa Obywatelska Pro Civium
Opracowanie	Centrum
Wydanie	Wydanie I
Miejsce i rok	Poznań 2026

Charakter publikacji

Publikacja ma charakter programowy, edukacyjny i inspiracyjny. Opisuje ideę Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pomocowych, wartości współpracy oraz kierunki jej rozwoju. Nie zastępuje statutów, regulaminów ani odrębnych porozumień zawieranych przez organizacje.

ZAKRES WYDANIA

Wydanie I obejmuje część manifestową i Kartę Współpracy. Aneksy praktyczne zostaną przygotowane jako osobne uzupełnienie publikacji.

IDEA PUBLIKACJI

**Żadna organizacja nie zmieni
świata sama. Ale każda może
stać się częścią wspólnoty, która
zmienia go każdego dnia.**

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Spis treści

Strona redakcyjna	2
Charakter publikacji	2
Wprowadzenie	8
Dlaczego powstała ta publikacja	9
Siła, która rodzi się ze współpracy	11
Nie zaczyna się od wielkich deklaracji	11
Współpraca pomnaża zasoby	11
Siła, która nie dominuje	11
Razem można więcej niż osobno	13
Niezależność i współpraca nie są przeciwieństwami	13
Wspólny cel nie wymaga identyczności	13
Więcej oznacza lepiej, nie tylko szerzej	13
Od pojedynczych inicjatyw do wspólnego wpływu	15
Dobre działania potrzebują ciągłości	15
Wpływ rodzi się z powtarzalności	15
Wspólny głos ma większą wagę	15
Zaufanie - fundament, którego nie da się kupić	17
Najcenniejszy kapitał	17
Przejrzystość zamiast domysłów	17
Zaufanie można odbudować	17
Wspólnota, która wzmacnia każdego	19
Nie tylko kontakty	19
Miejsce dla małych i dużych	19
Wzajemność	19

Współpraca jako odpowiedzialność za dobro wspólne	21
Więcej niż interes organizacji	21
Jakość pomocy jest wspólną sprawą	21
Odpowiedzialność za słabszych	21
Od współpracy do odpowiedzialnego przywództwa	23
Przywództwo, które łączy	23
Moc zadawania pytań	23
Sukces, który można przekazać	23
Wspólna przyszłość zaczyna się od jednej decyzji	25
Nie trzeba czekać na idealne warunki	25
Małe decyzje tworzą kulturę	25
Przyszłość jako wspólna odpowiedzialność	25
Jak działa nowoczesna sieć współpracy?	27
Dobrowolność i niezależność	27
Pięć przepływów	27
Standardy, które wspierają	27
Relacje wspierane technologią	27
Pięć kroków działania Sieci	28
Wartości, które łączą	30
Człowiek	30
Godność	30
Odpowiedzialność	30
Otwartość	30
Zaufanie	30
Solidarność	30
Korzyści, które rodzą się ze współpracy	32
Dostęp do doświadczenia	32

Partnerstwa i wspólne projekty	32
Szybszy rozwój i większa wiarygodność	32
Poczucie, że nie jest się samemu	32
Od idei do działania	34
Każdy może wnieść coś użytecznego	34
Wspólne zasoby	34
Kultura współpracy	34
Sieć, której chcemy być częścią	37
Nie chcemy tworzyć kolejnej instytucji	37
Chcemy, aby wiedza krążyła	37
Chcemy, aby sukces jednej organizacji był sukcesem wszystkich	37
Chcemy budować środowisko, do którego chce się należeć	38
Chcemy pozostawić po sobie coś więcej	38
Dziesięć zasad współpracy, które naprawdę działają	40
Pięć mitów o współpracy	42
Organizacja, z którą chce się współpracować	44
Taka organizacja słucha	44
Taka organizacja dotrzymuje słowa	44
Taka organizacja potrafi powiedzieć „nie wiem”	44
Taka organizacja nie boi się sukcesu innych	44
Taka organizacja pamięta, komu służy	44
Autoewaluacja	45
To dopiero początek	47
Ludzie nadal będą potrzebowali drugiego człowieka	47
Każde pokolenie zaczyna od nowa	47
Organizacje przemijają. Wartości pozostają	47

Wyobraźmy sobie rok 2036	47
Zaproszenie	48
Karta Współpracy	50
Wierzymy, że...	50
Szanujemy niezależność	50
Współpracujemy z wyboru	50
Dzielimy się wiedzą	50
Szanujemy różnice	50
Budujemy zaufanie	50
Uczymy się przez całe życie	51
Jesteśmy odpowiedzialni	51
Pamiętamy o celu	51
Nasza wspólna deklaracja	51
Społeczeństwo obywatelskie zaczyna się od człowieka	53
Nie chodzi o to, aby robić wszystko	53
Każda organizacja pozostawia ślad	53
Największym kapitałem są ludzie	53
Niech ta publikacja żyje	53
Manifest współpracy	54
Apel do środowiska organizacji pozarządowych	55
Postowie	56

Wprowadzenie

Żadna organizacja nie zmieni świata sama.

Żadna organizacja nie zmieni świata sama. Może zrobić bardzo wiele: uruchomić poradnictwo, ochronić czyjeś prawa, wesprzeć rodzinę, zbudować lokalną wspólnotę, nauczyć młodych ludzi odpowiedzialności albo przywrócić nadzieję komuś, kto przez długi czas pozostawał bez pomocy. Jednak nawet najbardziej zaangażowany zespół ma granice czasu, wiedzy i dostępnych zasobów.

Obok każdej organizacji działają inni ludzie, którzy mierzą się z podobnymi pytaniami. Jak dotrzeć do potrzebujących? Jak zapewnić dobrą jakość pomocy? Jak nie wypalić zespołu? Jak znaleźć specjalistę, partnera albo rozwiązanie, którego nie trzeba tworzyć od początku? Zbyt często odpowiedzi na te pytania powstają równolegle, w wielu miejscach i w niemal całkowitej izolacji.

Ogólnopolska Sieć Organizacji Pomocowych wyrasta z przekonania, że tę izolację można przełamać. Nie przez budowę kolejnej ciężkiej struktury, lecz przez stworzenie przestrzeni, w której organizacje zachowują swoją niezależność, a jednocześnie zyskują dostęp do relacji, wiedzy, doświadczeń i wspólnych możliwości.

Ta publikacja jest manifestem takiej współpracy. Nie opisuje organizacji idealnych. Nie proponuje jednego modelu działania dla wszystkich. Pokazuje natomiast, co może wydarzyć się wtedy, gdy podmioty o różnych historiach, skalach i specjalizacjach zaczynają traktować się nie jak konkurenci, lecz jak partnerzy odpowiedzialni za wspólne dobro.

Sieć nie ma odbierać organizacjom ich indywidualnego charakteru. Przeciwnie - ma pomóc każdej z nich lepiej wykorzystać to, co w niej wyjątkowe. Wspólnota nie polega na upodobnieniu wszystkich do siebie. Polega na takim połączeniu różnic, aby mogły służyć ludziom skuteczniej niż osobno.

WARTO ZAPAMIĘTAĆ

Sieć nie ma tworzyć zależności. Ma tworzyć możliwości.

Dlaczego powstała ta publikacja

Publikacja powstała z obserwacji codziennej pracy małych i średnich organizacji społecznych. Wiele z nich działa bardzo blisko ludzi, szybko rozpoznaje potrzeby i potrafi reagować z niezwykłą elastycznością. Jednocześnie właśnie te organizacje najczęściej pozostają bez zaplecza administracyjnego, dostępu do ekspertów i stabilnych mechanizmów współpracy.

Nie brakuje im zaangażowania. Brakuje czasu, przewidywalności i prostych dróg dotarcia do wiedzy, która istnieje już gdzieś indziej. Kolejne zespoły samodzielnie opracowują podobne procedury, szukają tych samych specjalistów i rozwiązują problemy, z którymi inne organizacje mierzyły się kilka miesięcy wcześniej.

Rozproszenie osłabia nie tylko pojedyncze podmioty. Osłabia cały sektor. Utrudnia przekazywanie doświadczenia, ogranicza możliwość wspólnego reagowania i sprawia, że wiele dobrych inicjatyw kończy się wraz z projektem, który je sfinansował.

Dlatego potrzebna jest sieć rozumiana jako żywy ekosystem. Taki, w którym wiedza krąży, relacje trwają dłużej niż grant, a wspólne standardy podnoszą jakość pomocy bez odbierania organizacjom autonomii. To właśnie tej idei poświęcone są kolejne rozdziały.

01

Siła, która rodzi się ze współpracy

“Siła organizacji nie kończy się na tym, co potrafi zrobić samodzielnie.”

Siła, która rodzi się ze współpracy

Siła organizacji nie kończy się na tym, co potrafi zrobić samodzielnie.

Nie zaczyna się od wielkich deklaracji

Współpraca najczęściej zaczyna się niepozornie. Od telefonu z pytaniem o doświadczenie. Od przesłanego wzoru dokumentu. Od polecenia specjalisty. Od obecności na spotkaniu, na którym ktoś po raz pierwszy mówi głośno o problemie dotyczącym wielu organizacji.

Takie drobne gesty nie wyglądają jak początek zmiany systemowej. A jednak właśnie z nich rodzą się relacje, które z czasem pozwalają realizować wspólne projekty, reagować na kryzysy i tworzyć rozwiązania dostępne dla całego środowiska.

Współpraca pomnaża zasoby

Gdy organizacje działają osobno, każda korzysta wyłącznie z własnego doświadczenia, zespołu i kontaktów. Gdy zaczynają współpracować, zasoby nie są już prostą sumą. Pojawia się efekt, którego nie można osiągnąć przez samo zwiększenie budżetu: wspólna perspektywa.

Jedna organizacja zna lokalne środowisko. Druga ma doświadczenie prawne. Trzecia potrafi prowadzić działania edukacyjne. Czwarta ma kontakt z grupą, do której inni nie potrafią dotrzeć. Dopiero połączenie tych kompetencji pozwala zobaczyć problem w całości.

Siła, która nie dominuje

W dojrzałej sieci siła nie oznacza przewagi jednych nad drugimi. Nie wynika z wielkości budżetu, liczby pracowników ani rozpoznawalności marki. Jest zdolnością do wzajemnego wzmacniania się.

Organizacja bardziej doświadczona może otworzyć drzwi, których mniejszy podmiot sam nie zdołałby otworzyć. Mała organizacja może wnieść wiedzę o lokalnej społeczności, której nie posiada żadna instytucja ogólnopolska. Każda z nich jest potrzebna z innego powodu.

02

Razem można więcej niż osobno

“Partnerstwo nie odbiera tożsamości. Pozwala jej wybrzmieć mocniej.”

Razem można więcej niż osobno

Partnerstwo nie odbiera tożsamości. Pozwala jej wybrzmieć mocniej.

Niezależność i współpraca nie są przeciwieństwami

Wiele organizacji obawia się, że wejście do sieci oznacza utratę samodzielności. Tymczasem dobra współpraca nie polega na podporządkowaniu. Każdy podmiot zachowuje własną misję, sposób działania i odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

Sieć tworzy możliwość, nie przymus. Organizacja może włączyć się w te inicjatywy, które są zgodne z jej wartościami i możliwościami. Może korzystać z wiedzy innych, nie rezygnując z własnego głosu.

Wspólny cel nie wymaga identyczności

Organizacje mogą różnić się językiem, tempem pracy, doświadczeniem i sposobem podejmowania decyzji. Nie muszą tych różnic ukrywać. Współpraca staje się dojrzała wtedy, gdy partnerzy potrafią uzgodnić wspólny cel, pozostawiając sobie swobodę wyboru drogi.

To właśnie różnorodność chroni sieć przed zamknięciem się w jednej perspektywie. Pozwala dostrzegać potrzeby, których pojedynczy zespół mógłby nie zauważyć.

Więcej oznacza lepiej, nie tylko szerzej

Współpracy nie należy mierzyć wyłącznie liczbą partnerów, wydarzeń czy podpisanych porozumień. Prawdziwa wartość pojawia się wtedy, gdy dzięki relacji pomoc staje się szybsza, bezpieczniejsza albo bardziej dostępna.

Razem można więcej, gdy organizacje nie tylko stoją obok siebie na zdjęciu, lecz rzeczywiście dzielą odpowiedzialność, informacje i pracę.

Od pojedynczych inicjatyw do wspólnego wpływu

“Projekt może zmienić sytuację. Współpraca może zmienić system.”

Od pojedynczych inicjatyw do wspólnego wpływu

Projekt może zmienić sytuację. Współpraca może zmienić system.

Dobre działania potrzebują ciągłości

W sektorze społecznym powstają setki wartościowych inicjatyw. Część z nich trwa kilka miesięcy, część rok lub dwa. Po zakończeniu finansowania pozostają materiały, doświadczenie i relacje, lecz często brakuje mechanizmu, który pozwoliłby rozwijać je dalej.

Sieć może stać się miejscem, w którym rezultat jednego projektu nie znika, ale zostaje przekazany kolejnym organizacjom. Model wypracowany lokalnie może być sprawdzony gdzie indziej. Narzędzie stworzone przez jeden zespół może zostać ulepszone przez następny.

Wpływ rodzi się z powtarzalności

Zmiana społeczna rzadko jest efektem jednego wydarzenia. Powstaje wtedy, gdy dobre rozwiązania są konsekwentnie stosowane, oceniane i doskonalone. Sieć umożliwia właśnie taki proces: od pomysłu, przez pilotaż, po upowszechnienie.

Dzięki temu organizacje przestają być wyłącznie wykonawcami odrębnych działań. Stają się współtwórcami rozwiązań, które mogą służyć całemu sektorowi.

Wspólny głos ma większą wagę

Pojedyncza organizacja może opisać problem. Wiele organizacji może pokazać jego skalę. Gdy doświadczenia z różnych miejsc układają się w jeden obraz, łatwiej przekonać instytucje publiczne, partnerów i opinię społeczną, że potrzebna jest trwała zmiana.

Wspólny wpływ nie oznacza mówienia jednym głosem w każdej sprawie. Oznacza zdolność do uzgodnienia tego, co naprawdę łączy, i przedstawienia tego w sposób odpowiedzialny.

Zaufanie - fundament, którego nie da się kupić

"Zaufanie nie powstaje w dniu podpisania porozumienia. Powstaje w codziennych decyzjach."

Zaufanie - fundament, którego nie da się kupić

Zaufanie nie powstaje w dniu podpisania porozumienia. Powstaje w codziennych decyzjach.

Najcenniejszy kapitał

Organizacje mogą pozyskać środki, kupić sprzęt i zatrudnić ekspertów. Nie mogą jednak kupić zaufania. Buduje się je powoli: poprzez rzetelność, przejrzystość, dotrzymywanie słowa i gotowość do uczciwej rozmowy także wtedy, gdy pojawiają się trudności.

W sieci zaufanie pełni funkcję niewidocznej infrastruktury. To ono decyduje, czy organizacje odważą się podzielić pomysłem, przyznać do błędu albo poprosić o wsparcie.

Przejrzystość zamiast domysłów

Wiele konfliktów nie wynika ze złej woli. Powstaje z braku informacji, niejasnych oczekiwań i zbyt późno przekazanych decyzji. Dlatego dojrzałe partnerstwo wymaga prostego języka i jasnego ustalania odpowiedzialności.

Przejrzystość nie oznacza przekazywania wszystkich informacji wszystkim. Oznacza, że każda osoba posiada te informacje, których potrzebuje, aby odpowiedzialnie wykonać swoją część pracy.

Zaufanie można odbudować

Błędy są nieuniknione. O jakości współpracy decyduje nie ich brak, lecz sposób reagowania. Przyznanie się do pomyłki, naprawienie szkody i wyciągnięcie wniosków często wzmacnia relację bardziej niż próba zachowania pozorów nieomyślności.

Sieć oparta na zaufaniu nie wymaga doskonałości. Wymaga uczciwości i odpowiedzialności.

Wspólnota, która wzmacnia każdego

“Wspólnota zaczyna się tam, gdzie sukces drugiej organizacji przestaje być zagrożeniem.”

Wspólnota, która wzmacnia każdego

Wspólnota zaczyna się tam, gdzie sukces drugiej organizacji przestaje być zagrożeniem.

Nie tylko kontakty

Lista adresów e-mail nie jest jeszcze siecią. Wspólnota powstaje dopiero wtedy, gdy jej uczestnicy wiedzą, po co są razem i czego mogą od siebie oczekiwać. Potrzebuje relacji, pamięci i poczucia wzajemnej odpowiedzialności.

Dzięki temu organizacja nie pozostaje sama w chwili kryzysu. Wie, do kogo zwrócić się po konsultację, gdzie znaleźć sprawdzone narzędzie i z kim omówić problem, którego nie potrafi rozwiązać we własnym zespole.

Miejsce dla małych i dużych

Wspólnota jest wiarygodna tylko wtedy, gdy nie dzieli organizacji na ważniejsze i mniej ważne. Wielkość podmiotu wpływa na jego możliwości, ale nie przesądza o wartości doświadczenia.

Małe organizacje często szybciej dostrzegają zmianę w lokalnej społeczności. Duże potrafią przekładać doświadczenia na rozwiązania o szerszym zasięgu. Sieć potrzebuje obu perspektyw.

Wzajemność

Nie każdy może pomagać zawsze i w ten sam sposób. Wzajemność nie jest księgowością przysług. Polega na przekonaniu, że każdy uczestnik wspólnoty wnosi tyle, ile może, i korzysta ze wsparcia wtedy, gdy go potrzebuje.

Dziś jedna organizacja udostępnia wiedzę. Jutro sama poprosi o pomoc. Właśnie taka wymiana nadaje sieci trwałość.

Współpraca jako odpowiedzialność za dobro wspólne

“Pomaganie staje się dojrzalsze, gdy przekracza granice własnego projektu.”

Współpraca jako odpowiedzialność za dobro wspólne

Pomaganie staje się dojrzałe, gdy przekracza granice własnego projektu.

Więcej niż interes organizacji

Każda organizacja ma prawo dbać o swój rozwój, stabilność i rozpoznawalność. Jednak działalność społeczna zawsze prowadzi dalej - ku odpowiedzialności za ludzi, społeczności i jakość całego sektora.

Decyzja korzystna dla pojedynczego podmiotu nie zawsze jest korzystna dla wspólnego dobra. Dojrzała współpraca wymaga umiejętności rozpoznania tej różnicy.

Jakość pomocy jest wspólną sprawą

Błąd jednej organizacji może osłabić zaufanie do wielu innych. Tak samo odpowiedzialna praca jednego zespołu buduje wiarygodność całego środowiska. Dlatego standardy bezpieczeństwa, etyki i komunikacji nie są wyłącznie sprawą wewnętrzną.

Sieć może wspierać organizacje w podnoszeniu jakości, nie przez kontrolę, ale przez dzielenie się doświadczeniem, superwizję, konsultacje i tworzenie prostych narzędzi.

Odpowiedzialność za słabszych

Współpraca ma sens wtedy, gdy poprawia sytuację osób, które najbardziej potrzebują wsparcia. Człowiek nie powinien ponosić kosztu tego, że organizacje nie potrafią przekazywać sobie spraw, uzgadniać zasad albo informować o dostępnej pomocy.

Dobro wspólne staje się praktyką, gdy granica jednej organizacji nie staje się końcem drogi osoby szukającej pomocy.

Od współpracy do odpowiedzialnego przywództwa

“Lider nie musi być pierwszy we wszystkim. Powinien umieć otwierać przestrzeń dla innych.”

Od współpracy do odpowiedzialnego przywództwa

Lider nie musi być pierwszy we wszystkim. Powinien umieć otwierać przestrzeń dla innych.

Przywództwo, które łączy

Sieć potrzebuje liderów, ale nie potrzebuje dominacji. Odpowiedzialne przywództwo polega na tworzeniu warunków, w których inni mogą zabierać głos, rozwijać pomysły i przejmować odpowiedzialność.

Taki lider nie buduje pozycji na dostępie do informacji. Dbą, aby wiedza krążyła i aby decyzje były zrozumiałe dla osób, których dotyczą.

Moc zadawania pytań

Najlepsi liderzy nie zawsze mają gotowe odpowiedzi. Potrafią natomiast zadawać pytania, które pozwalają zespołowi zobaczyć więcej: czego naprawdę potrzebują ludzie, których wspieramy? Kogo jeszcze powinniśmy zaprosić? Jakie ryzyko pomijamy? Czego możemy nauczyć się od innych?

Pytanie otwiera współpracę. Gotowa odpowiedź często ją zamyka.

Sukces, który można przekazać

Odpowiedzialny lider buduje organizację zdolną działać także bez jego stałej obecności. Rozwija następców, dokumentuje wiedzę i pozwala innym podejmować decyzje.

W sieci ta zasada ma jeszcze szerszy wymiar. Dojrzałe przywództwo pozostawia po sobie nie tylko silniejszą organizację, lecz również silniejsze otoczenie.

Wspólna przyszłość zaczyna się od jednej decyzji

*“Przyszłość współpracy nie zaczyna się jutro. Zaczyna się w chwili,
gdy ktoś wykonuje pierwszy krok.”*

Wspólna przyszłość zaczyna się od jednej decyzji

Przyszłość współpracy nie zaczyna się jutro. Zaczyna się w chwili, gdy ktoś wykonuje pierwszy krok.

Nie trzeba czekać na idealne warunki

Organizacje często odkładają współpracę do czasu, gdy będą miały więcej ludzi, środków lub wolnego czasu. Ten moment zwykle nie nadchodzi. Relacje rozwijają się dlatego, że ktoś decyduje się rozpocząć je w warunkach dalekich od idealnych.

Pierwszym krokiem może być udział w spotkaniu, udostępnienie narzędzia albo zaproszenie innej organizacji do rozmowy o wspólnym problemie.

Małe decyzje tworzą kulturę

Kultura współpracy nie powstaje w strategii. Powstaje w codziennych wyborach: czy odpowiemy na wiadomość, czy podzielimy się kontaktem, czy wymienimy partnera w komunikacji, czy zaprosimy mniejszą organizację do współtworzenia rozwiązania.

Każda z tych decyzji jest sygnałem pokazującym, czy naprawdę wierzymy w partnerstwo.

Przyszłość jako wspólna odpowiedzialność

Nie wiemy, jakie kryzysy pojawią się za kilka lat. Możemy jednak już dziś zbudować relacje, które pozwolą reagować szybciej i mądrzej. Sieć jest inwestycją w zdolność sektora do działania w sytuacjach, których nie da się przewidzieć.

Wspólna przyszłość zaczyna się od decyzji, że nie chcemy przygotowywać się do niej osobno.

Jak działa nowoczesna sieć współpracy?

“Najlepsza sieć jest wystarczająco uporządkowana, aby pomagać, i wystarczająco lekka, aby nie przeszkadzać.”

Jak działa nowoczesna sieć współpracy?

Nowoczesna sieć nie jest nową warstwą biurokracji. Jest dobrze zaprojektowaną drogą pomiędzy organizacją, która czegoś potrzebuje, a organizacją lub osobą, która może pomóc.

Dobrowolność i niezależność

Uczestnictwo w Sieci jest wyborem. Organizacje zachowują niezależność organizacyjną, finansową, programową i wizerunkową. Nie powstaje nadrzędna struktura, która zastępuje ich zarządy, statuty albo własne strategie.

Sieć nie wymaga, aby każdy uczestnik angażował się we wszystkie działania. Współpraca powstaje wokół konkretnych potrzeb i inicjatyw.

Pięć przepływów

Nowoczesna sieć działa dzięki przepływowi wiedzy, kontaktów, wsparcia eksperckiego, spraw wymagających przekierowania oraz pomysłów na wspólne przedsięwzięcia. Każdy z tych przepływów powinien być prosty, bezpieczny i zrozumiały.

Najważniejszym zadaniem nie jest tworzenie kolejnych poziomów organizacyjnych. Jest nim skracanie drogi pomiędzy potrzebą a osobą lub organizacją, która może na nią odpowiedzieć.

Standardy, które wspierają

Wspólne standardy mają sens wtedy, gdy ułatwiają codzienną pracę. Powinny pomagać chronić beneficjentów, porządkować odpowiedzialność, zapewniać poufność i ograniczać ryzyko. Nie mogą zamieniać współpracy w biurokratyczny test.

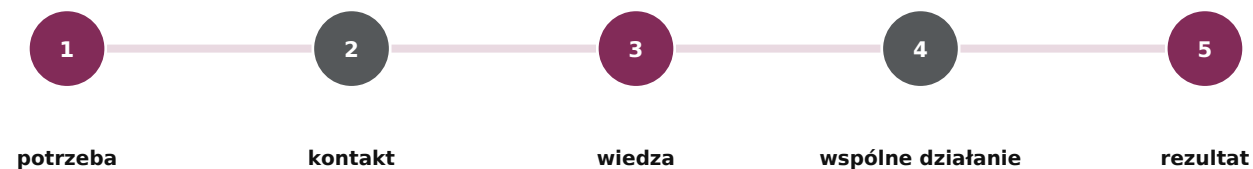
Sieć może tworzyć wzory dokumentów, rekomendacje i procedury, które każda organizacja dostosuje do własnych warunków.

Relacje wspierane technologią

Narzędzia cyfrowe mogą ułatwiać wyszukiwanie partnerów, wymianę materiałów, kierowanie spraw i dokumentowanie współpracy. Nie zastąpią jednak zaufania. Technologia powinna służyć relacjom, a nie tworzyć dystans pomiędzy ludźmi.

Dlatego nowoczesna sieć łączy sprawne narzędzia z możliwością rozmowy, konsultacji i bezpośredniego kontaktu.

Pięć kroków działania Sieci

ISTOTA MODELU

Sieć jest skuteczna wtedy, gdy skraca drogę od rozpoznanej potrzeby do bezpiecznego i odpowiedzialnego działania.

10

Wartości, które łączą

“Wartości nie są ozdobą dokumentu. Są kryterium codziennych decyzji.”

Wartości, które łączą

Wartości są wspólnym językiem organizacji, które mogą różnić się niemal wszystkim innym.

Człowiek

Człowiek pozostaje najważniejszym punktem odniesienia. Projekty, procedury i wskaźniki mają służyć ludziom, a nie odwrotnie.

Godność

Każda osoba ma prawo do szacunku niezależnie od sytuacji, pochodzenia, poglądów, sprawności, historii życia czy rodzaju problemu, z którym się zgłasza.

Odpowiedzialność

Bierzemy odpowiedzialność za jakość swojej pracy, bezpieczeństwo powierzonych informacji, sposób komunikacji i konsekwencje podejmowanych decyzji.

Otwartość

Jesteśmy gotowi słuchać, przyjmować informację zwrotną i współpracować z podmiotami, które różnią się od nas doświadczeniem lub sposobem działania.

Zaufanie

Budujemy je konsekwencją, uczciwością i dotrzymywaniem ustaleń. Nie oczekujemy zaufania bez pracy, która czyni je możliwym.

Solidarność

Nie pozostawiamy organizacji i ludzi samych wtedy, gdy wspólne działanie może realnie zmienić ich sytuację.

SZEŚĆ WARTOŚCI SIECI

**Człowiek. Godność. Odpowiedzialność. Otwartość.
Zaufanie. Solidarność.**

11

Korzyści, które rodzą się ze współpracy

“Największa korzyść z sieci pojawia się wtedy, gdy organizacja przestaje tracić energię na samotne odkrywanie tego, co inni już wiedzą.”

Korzyści, które rodzą się ze współpracy

Największa korzyść z sieci pojawia się wtedy, gdy organizacja przestaje tracić energię na samotne odkrywanie tego, co inni już wiedzą.

Dostęp do doświadczenia

Organizacja może szybciej znaleźć rozwiązanie, porównać sposoby działania i uniknąć błędów, które inni już popełnili. Wiedza praktyczna staje się dostępna nie tylko dla dużych podmiotów z rozbudowanym zapleczem.

Partnerstwa i wspólne projekty

Sieć ułatwia poznawanie podmiotów o uzupełniających się kompetencjach. Wspólny projekt nie zaczyna się wówczas od przypadkowego poszukiwania partnera tuż przed terminem konkursu, lecz wyrasta z relacji budowanej wcześniej.

Szybszy rozwój i większa wiarygodność

Organizacje korzystające z dobrych praktyk, konsultacji i wspólnych standardów szybciej porządkują swoje procesy. Partnerstwo zwiększa również wiarygodność, ponieważ pokazuje zdolność do współodpowiedzialności i pracy ponad granicami jednej instytucji.

Poczucie, że nie jest się samemu

To korzyść trudna do ujęcia w tabelach, ale fundamentalna. Liderzy i zespoły potrzebują miejsca, w którym mogą powiedzieć o trudnościach bez obawy, że zostaną ocenieni. Sieć może stać się takim miejscem - przestrzenią profesjonalnego wsparcia i zwykłej ludzkiej obecności.

12

Od idei do działania

“Współpraca staje się prawdziwa dopiero wtedy, gdy zamienia się w konkret.”

Od idei do działania

Współpraca staje się prawdziwa dopiero wtedy, gdy zamienia się w konkret.

Każdy może wnieść coś użytecznego

Organizacja nie musi dysponować wielkim budżetem, aby współtworzyć Sieć. Może udostępnić wzór dokumentu, opowiedzieć o sprawdzonym rozwiązaniu, polecić eksperta, zaprosić do lokalnej inicjatywy albo pomóc innej organizacji lepiej zrozumieć potrzeby określonej grupy.

Wkład nie musi być spektakularny. Powinien być rzeczywisty.

Wspólne zasoby

Repozytorium materiałów, katalog kompetencji, baza kontaktów, dyżury eksperckie, spotkania tematyczne i mechanizm przekierowywania spraw mogą zmniejszyć codzienne obciążenie wielu zespołów.

Najważniejsze jest jednak, aby te zasoby były aktualne, dostępne i rozwijane przez ludzi, którzy naprawdę z nich korzystają.

Kultura współpracy

Żadne narzędzie nie zadziała bez kultury, która zachęca do dzielenia się i nie karze za prośbę o pomoc. Dlatego rozwój Sieci wymaga jednoczesnego inwestowania w relacje, komunikację i praktyczne rozwiązania.

Każda organizacja może rozpocząć od prostego pytania: **co możemy wspólnie zrobić dla ludzi, którym służymy?**

PYTANIE, OD KTÓREGO WARTO ZACZĄĆ

Co możemy wspólnie zrobić dla ludzi, którym służymy?

MANIFEST WSPÓŁPRACY

**Nie konkurujemy o dobro.
Pomnażamy je.**

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

13

Sieć, której chcemy być częścią

“Najlepsze organizacje nie budują murów wokół własnych osiągnięć. Budują mosty, po których mogą przejść także inni.”

Sieć, której chcemy być częścią

Każda organizacja społeczna powstaje z marzenia. Z czasem marzenie zamienia się w codzienną pracę, terminy, budżety i setki decyzji. Sieć ma pomagać wracać do tego, dlaczego wszystko się zaczęło.

Nie chcemy tworzyć kolejnej instytucji

W Polsce działa wiele organizacji, federacji, porozumień i platform współpracy. Każda z nich powstała z ważnego powodu. Ogólnopolska Sieć Organizacji Pomocowych nie chce ich zastępować ani z nimi konkurować.

Jej ambicją jest wzmacnianie tego, co już dobrze funkcjonuje: łączenie ludzi, którzy wcześniej nie mieli okazji się poznać, budowanie partnerstw i tworzenie przestrzeni dialogu pomiędzy organizacjami o różnych profilach działalności.

Współpraca nie zaczyna się od budowania nowych struktur. Zaczyna się od lepszego wykorzystania relacji, wiedzy i doświadczeń, które już istnieją.

Chcemy, aby wiedza krążyła

Największą stratą dla sektora obywatelskiego nie są nieudane projekty. Największą stratą jest wiedza, która pozostaje zamknięta w segregatorach i na dyskach komputerów.

Po zakończeniu projektów powstają raporty, analizy, procedury, narzędzia, materiały szkoleniowe i modele współpracy. Bardzo często ich życie kończy się wraz z obowiązkiem archiwizacji dokumentacji. A przecież każda z tych publikacji powstała dzięki pracy ludzi i doświadczeniom zdobywanym przez wiele miesięcy.

Sieć chce promować kulturę odpowiedzialnego dzielenia się wiedzą - nie poprzez bezrefleksyjne kopiowanie, lecz przez inspirowanie, rozwijanie dobrych praktyk i uczenie się od siebie nawzajem.

Chcemy, aby sukces jednej organizacji był sukcesem wszystkich

Przez lata przyzwyczailiśmy się do myślenia, że sukces ma charakter indywidualny: nasz projekt, nasz grant, nasza nagroda, nasza kampania. Każda organizacja ma prawo cieszyć się własnymi osiągnięciami, ale warto spojrzeć na nie szerzej.

Każda dobrze zrealizowana inicjatywa zwiększa zaufanie społeczne do organizacji obywatelskich. Każdy profesjonalny projekt pokazuje, że trzeci sektor potrafi skutecznie odpowiadać na potrzeby społeczne. Sukces jednej organizacji wzmacnia wiarygodność całego środowiska.

Chcemy budować środowisko, do którego chce się należeć

Najtrwalsze wspólnoty nie powstają dzięki regulaminom. Powstają dlatego, że ludzie czują się w nich wysłuchani, szanowani i bezpieczni. Wiedzą, że mogą liczyć na uczciwą rozmowę, nie boją się zadawać pytań i nie wstydzą się powiedzieć, że czegoś nie wiedzą.

Takie środowisko tworzy codzienna postawa ludzi: sposób prowadzenia rozmów, umiejętność rozwiązywania sporów, szacunek dla odmiennych opinii i gotowość do przyznania racji drugiej stronie.

Chcemy pozostawić po sobie coś więcej

Każda organizacja wcześniej czy później zmierzy się ze zmianą pokoleniową. Liderzy odejdą, pojawią się nowi, zmienią się narzędzia i wyzwania. Pytanie brzmi: co pozostanie?

Czy pozostaną wyłącznie zamknięte projekty i segregatory pełne dokumentów? Czy pozostanie środowisko ludzi, którzy nauczyli się współpracować, wspierać i ufać sobie nawzajem?

Wierzemy, że właśnie takie dziedzictwo warto budować - nie dla jednej organizacji, ale dla wszystkich, którzy w przyszłości będą podejmować odpowiedzialność za rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

NASZA AMBICJA

Nie chcemy budować kolejnej instytucji. Chcemy budować środowisko, do którego organizacje naprawdę chcą należeć.

14

Dziesięć zasad współpracy, które naprawdę działają

“Silne organizacje budują dobre projekty. Silne środowisko buduje lepszą przyszłość.”

Dziesięć zasad współpracy, które naprawdę działają

Nie istnieje jeden przepis na udaną współpracę. Istnieją jednak zasady, które powtarzają się niezależnie od miejsca, wielkości organizacji i obszaru działalności.

1**Zaczynaj od zaufania, nie od dokumentów**

Umowy i porozumienia są ważne, lecz żadna podpisana deklaracja nie zastąpi wzajemnego szacunku. Dokumenty porządkują współpracę. Nie tworzą jej.

2**Szanuj różnorodność**

Nie oczekuj, że druga organizacja będzie działała tak samo jak Twoja. Różnice mogą stać się uzupełnieniem, a nie przeszkodą.

3**Dziel się doświadczeniem**

Opowiadając o własnych sukcesach i błędach, możesz oszczędzić komuś miesięcy pracy. Wiedza zdobyta w praktyce ma szczególną wartość.

4**Nie bój się prosić o pomoc**

Prośenie o wsparcie nie jest oznaką słabości. Jest oznaką odpowiedzialności i umiejętności korzystania z potencjału wspólnoty.

5**Dotrzymuj słowa**

Jeżeli obiecałeś odpowiedź - odpowiedz. Jeżeli zadeklarowałeś udział - bądź obecny. Jeżeli nie możesz czegoś zrobić - powiedz o tym otwarcie.

6**Sukces licz wspólnym efektem**

Najważniejsze pytanie po zakończeniu działania brzmi: co wspólnie udało się zmienić dla ludzi?

7**Rozmawiaj zanim pojawi się konflikt**

Większość problemów powstaje z niedopowiedzeń i zbyt późnej rozmowy. Otwarta komunikacja jest najtańszym narzędziem zarządzania współpracą.

8**Pamiętaj, po co działasz**

Wśród terminów, budżetów i wskaźników regularnie wracaj do pytania: komu ma służyć to, co robimy?

9**Myśl długofalowo**

Dobry projekt trwa rok. Dobre partnerstwo może trwać dwadzieścia lat. Nie buduj relacji wyłącznie na czas konkursu.

10**Zostaw po sobie więcej niż projekt**

Ludzie zapamiętają, czy można było Ci zaufać, czy dotrzymywałeś słowa i czy pomagałeś innym. Z takich wspomnień buduje się reputację organizacji.

Pięć mitów o współpracy

MIT 1: „Współpraca ogranicza niezależność.”

Dobrze zorganizowana współpraca pozwala zachować własną tożsamość, a jednocześnie zwiększa możliwości działania.

MIT 2: „Mała organizacja nie ma nic do zaoferowania.”

Każda organizacja posiada doświadczenie, którego nie ma nikt inny. Lokalna wiedza często okazuje się największą wartością.

MIT 3: „Najpierw musimy dobrze się poznać.”

Najczęściej poznajemy się właśnie dzięki wspólnemu działaniu. Relacje powstają poprzez doświadczenia.

MIT 4: „Partnerstwo oznacza dodatkową biurokrację.”

Źle zorganizowane - tak. Dobrze zaprojektowane partnerstwo ogranicza powielanie pracy i oszczędza czas.

MIT 5: „Silne organizacje nie potrzebują sieci.”

To właśnie dojrzałe organizacje wiedzą, że rozwój nie kończy się w momencie osiągnięcia sukcesu. Zaczyna się wtedy, gdy sukcesem można dzielić się z innymi.

**Nie budujemy Sieci dlatego, że organizacje są słabe.
Budujemy ją dlatego, że nawet najsilniejsze mogą
osiągnąć więcej, gdy działają razem.**

15

Organizacja, z którą chce się współpracować

“Ludzie nie wybierają partnerów wyłącznie ze względu na kompetencje. Wybierają tych, którym potrafią zaufać.”

Organizacja, z którą chce się współpracować

Często pytamy: jak znaleźć dobrego partnera? Znacznie rzadziej pytamy, czy sami jesteśmy partnerem, którego inni chcieliby wybrać.

Taka organizacja słucha

Nie zakłada, że zna wszystkie odpowiedzi. Najpierw stara się zrozumieć, dopiero później proponuje rozwiązania. Słuchanie jest jedną z najbardziej niedocenianych, a zarazem najcenniejszych kompetencji liderów.

Taka organizacja dotrzymuje słowa

Nie obiecuje więcej, niż jest w stanie wykonać. Jeśli pojawiają się trudności, informuje o nich otwarcie. Partnerzy nie oczekują doskonałości. Oczekują przewidywalności i uczciwości.

Taka organizacja potrafi powiedzieć „nie wiem”

To nie oznaka braku kompetencji, lecz dojrzałości. Nikt nie jest specjalistą we wszystkim. Najsilniejsze organizacje wiedzą, kiedy poprosić o pomoc.

Taka organizacja nie boi się sukcesu innych

Dojrzałe środowisko obywatelskie potrafi cieszyć się z sukcesów innych, ponieważ rozumie, że każda dobrze wykonana praca zwiększa zaufanie społeczne do całego sektora.

Taka organizacja pamięta, komu służy

W codziennym pośpiechu łatwo skupić się na projektach, terminach i budżetach. Najważniejszy zawsze pozostaje człowiek. Silna organizacja regularnie wraca do pytania: czy nadal robimy to dla ludzi?

Autoewaluacja

Zatrzymaj się na chwilę. Nie musisz nikomu przesyłać odpowiedzi. To nie jest test, lecz zaproszenie do uczciwej refleksji.

- ☐ Czy moja organizacja chętnie dzieli się swoim doświadczeniem?
- ☐ Czy moja organizacja potrafi prosić o pomoc?
- ☐ Czy moja organizacja odpowiada na wiadomości partnerów?
- ☐ Czy moja organizacja dotrzymuje terminów?
- ☐ Czy moja organizacja potrafi przyznać się do błędu?
- ☐ Czy moja organizacja uczy się od innych organizacji?
- ☐ Czy moja organizacja zaprasza do współpracy nowe podmioty?
- ☐ Czy moja organizacja dba o wolontariuszy i pracowników?
- ☐ Czy moja organizacja potrafi powiedzieć „dziękuję”?
- ☐ Czy moja organizacja pamięta, że najważniejszy jest człowiek?

Nie istnieją organizacje idealne. Istnieją organizacje, które każdego dnia starają się być choć odrobinę lepsze niż wczoraj.

16

To dopiero początek

“Każde pokolenie otrzymuje w spadku społeczeństwo, którego nie stworzyło. Każde ma wpływ na to, jakie społeczeństwo pozostawi następnym.”

To dopiero początek

Ludzie nadal będą potrzebowali drugiego człowieka

Nie wiemy, jak będzie wyglądała Polska za dziesięć czy dwadzieścia lat. Nie wiemy, jakie technologie zmienią sposób komunikowania się ludzi ani z jakimi problemami przyjdzie zmierzyć się kolejnym pokoleniom społeczników.

Jednego możemy być pewni. Ludzie nadal będą potrzebowali zaufania, rozmowy, wsparcia i poczucia bezpieczeństwa. Właśnie dlatego organizacje społeczne pozostaną niezbędnym elementem demokratycznego państwa - nie dlatego, że zastępują instytucje publiczne, lecz dlatego, że potrafią być blisko człowieka.

Każde pokolenie zaczyna od nowa

Każde pokolenie społeczników uczyło się, jak prowadzić organizację, pozyskiwać środki, budować zespół, współpracować z samorządem i odpowiadać na nowe problemy społeczne. To doświadczenie ma ogromną wartość.

Czy kolejne pokolenie również powinno zaczynać od zera? Czy nie rozsądniej pozostawić mu wiedzę, relacje, standardy i ludzi gotowych dzielić się swoim doświadczeniem? To właśnie jest najważniejszy sens budowania sieci współpracy.

Organizacje przemijają. Wartości pozostają

Niektóre organizacje będą działały dziesiątki lat. Inne zakończą działalność wcześniej. Zmieniają się ludzie, potrzeby społeczne i okoliczności. Istnieje jednak coś, co może trwać dłużej niż pojedyncza instytucja: szacunek, solidarność, odpowiedzialność, partnerstwo i otwartość.

Jeżeli uda się przekazać te wartości kolejnym osobom, będą żyły dalej niezależnie od nazw organizacji czy nazwisk liderów. Dlatego warto inwestować nie tylko w projekty, ale również w kulturę współpracy.

Wyobraźmy sobie rok 2036

Młoda liderka niewielkiego stowarzyszenia z małej miejscowości staje przed pierwszym dużym wyzwaniem. Nie wie, jak przygotować projekt, nie zna ekspertów i nie ma rozbudowanego zespołu.

Otwiera katalog Sieci. Znajduje organizacje, które pracowały nad podobnym problemem. Łączy się z mentorem, pobiera wzory dokumentów i umawia konsultację. Po kilku tygodniach przygotowuje swój pierwszy projekt. Po kilku miesiącach sama pomaga kolejnej organizacji.

Tak rozwija się dojrzałe środowisko - nie poprzez rywalizację, lecz poprzez przekazywanie doświadczenia.

Zaproszenie

Jeżeli wierzysz, że współpraca nie jest modnym hasłem, zaufanie nie jest naiwnością, a partnerstwo nie oznacza rezygnacji z własnej tożsamości, to zaproszenie jest skierowane właśnie do Ciebie.

Nie jako do obserwatora. Nie jako do odbiorcy. Jako do współtwórcy. Bo żadna sieć nie powstaje dzięki dokumentom. Powstaje dzięki ludziom, którzy pewnego dnia mówią: **nie chcemy działać obok siebie. Chcemy działać razem.**

**Nie podpisujemy tej Karty
dlatego, że musimy.
Przyjmujemy ją dlatego, że
wierzymy, iż współpraca jest
jedną z najważniejszych wartości
społeczeństwa obywatelskiego.**

Karta Współpracy

Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pomocowych

Nie jest zbiorem obowiązków. Jest wspólnym zobowiązaniem.

Wierzymy, że...

...każda organizacja, niezależnie od wielkości, historii czy obszaru działania, może wnieść do wspólnoty coś wartościowego. Nie istnieją organizacje zbyt małe, aby dzielić się doświadczeniem, ani zbyt duże, aby uczyć się od innych.

Szanujemy niezależność

Każda organizacja zachowuje pełną autonomię. Sama określa swoją misję, wybiera kierunki działania, partnerów i projekty. Przynależność do Sieci nie zmienia jej tożsamości i nie tworzy zależności. Tworzy możliwość współpracy wtedy, gdy organizacja sama uzna ją za potrzebną.

Współpracujemy z wyboru

Nie dlatego, że wymaga tego konkurs lub podpisany dokument. Współpracujemy, ponieważ wierzymy, że wspólne działanie pozwala lepiej odpowiadać na potrzeby ludzi. Dobrowolność jest fundamentem trwałego partnerstwa.

Dzielimy się wiedzą

Doświadczenie jest jednym z najcenniejszych zasobów organizacji. Wiedza, która pozostaje zamknięta, pomaga jednej instytucji. Wiedza, która krąży, rozwija całe środowisko.

Szanujemy różnice

Nie oczekujemy, że wszystkie organizacje będą działały w taki sam sposób. Różnorodność pozwala patrzeć na problemy z wielu perspektyw i wspólnie znajdować lepsze rozwiązania.

Budujemy zaufanie

Wiemy, że zaufania nie można zadeklarować. Powstaje dzięki uczciwości, przejrzystości, rzetelności, dotrzymywaniu słowa i otwartej komunikacji. Odpowiedzialność za nie spoczywa na każdym uczestniku Sieci.

Uczymy się przez całe życie

Świat i potrzeby społeczne nieustannie się zmieniają. Sieć ma być miejscem ciągłego uczenia się - podczas spotkań, konsultacji i przede wszystkim poprzez wzajemne doświadczenia.

Jesteśmy odpowiedzialni

Za słowa, decyzje, ludzi, jakość pracy, bezpieczeństwo beneficjentów i wizerunek sektora obywatelskiego. Odpowiedzialność nie kończy się na własnym projekcie.

Pamiętamy o celu

Nie tworzymy Sieci dla kolejnych spotkań i dokumentów. Tworzymy ją dlatego, że dzięki lepszej współpracy organizacje mogą skuteczniej pomagać ludziom. Człowiek pozostaje najważniejszym punktem odniesienia.

Nasza wspólna deklaracja

Przystępując do Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pomocowych, deklarujemy, że chcemy współtworzyć środowisko oparte na zaufaniu, odpowiedzialności i wzajemnym szacunku.

Deklarujemy gotowość do dialogu, dzielenia się doświadczeniem, budowania partnerstw, wspólnego poszukiwania rozwiązań i wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Nie dlatego, że jesteśmy do tego zobowiązani. Dlatego, że wierzymy, iż właśnie w taki sposób można najlepiej służyć ludziom.

Niech ta Karta nie będzie końcem publikacji. Niech będzie początkiem rozmów, partnerstw i wspólnych działań.

EPILOG

**Historia nie zapamiętuje
wszystkich projektów.
Zapamiętuje ludzi, którzy
odważyli się zrobić pierwszy
krok.**

RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Epilog

Spółeczeństwo obywatelskie zaczyna się od człowieka

Nie chodzi o to, aby robić wszystko

W działalności społecznej łatwo wpaść w pułapkę przekonania, że trzeba odpowiadać na każdy problem, pomagać wszystkim i być wszędzie. To niemożliwe. Prawdziwa siła nie polega na robieniu wszystkiego. Polega na robieniu tego, co naprawdę ma znaczenie - z zaangażowaniem i odpowiedzialnością. Tam, gdzie własne możliwości się kończą, zaczyna się przestrzeń do współpracy.

Każda organizacja pozostawia ślad

Nie zawsze będzie to nowy budynek, ogólnopolska kampania czy innowacyjny projekt. Czasem największym osiągnięciem będzie człowiek, który odzyskał nadzieję, rodzina, która otrzymała wsparcie, student, który odnalazł swoją drogę, senior, który przestał czuć się samotny, albo osoba, która po raz pierwszy usłyszała, że nie jest sama. Takich historii nie da się sprowadzić do wskaźników. A jednak to one najlepiej pokazują sens istnienia organizacji społecznych.

Największym kapitałem są ludzie

Budżety się kończą, sprzęt zużywa, a technologie zmieniają. Jedynym zasobem, który może stale rosnąć, są ludzie: ich wiedza, doświadczenie, wrażliwość i gotowość do działania. Dlatego inwestowanie w liderów, wolontariuszy, pracowników, ekspertów i partnerów jest najlepszą inwestycją, jaką może podjąć organizacja.

Niech ta publikacja żyje

Najgorsze, co może spotkać poradnik, to stać się ozdobą półki. Niech ta publikacja będzie czytana, podkreślana, dyskutowana i wykorzystywana podczas spotkań zespołów oraz rozmów z partnerami. Jeżeli choć jeden fragment stanie się początkiem współpracy pomiędzy dwiema organizacjami, jej cel zostanie osiągnięty.

Manifest współpracy

Nie wierzymy, że najlepsze rozwiązania rodzą się w samotności.

Nie wierzymy, że doświadczenie powinno pozostawać zamknięte.

Nie wierzymy, że konkurencja jest jedyną drogą do rozwoju.

Wierzymy, że społeczeństwo obywatelskie rozwija się wtedy, gdy ludzie ufają sobie na tyle, aby wspólnie działać.

Wierzymy, że każda organizacja - niezależnie od wieku, budżetu czy liczby pracowników - może być ważnym elementem zmiany.

Wierzymy, że wiedza nabiera wartości wtedy, gdy zaczyna służyć innym.

Wierzymy, że partnerstwo jest decyzją, a nie obowiązkiem.

Wierzymy, że odpowiedzialność za rozwój społeczeństwa obywatelskiego spoczywa na każdym z nas.

Przyszłość polskich organizacji pozarządowych będzie budowana przez ludzi, którzy potrafią usiąść przy jednym stole, wysłuchać siebie nawzajem i powiedzieć: „Zróbmy to razem.”

Apel do środowiska organizacji pozarządowych

Razem możemy więcej

Każdego dnia tysiące organizacji w całej Polsce podejmują działania na rzecz ludzi. Pomagają rodzinom, wspierają dzieci i młodzież, towarzyszą seniorom, bronią praw człowieka, chronią środowisko, rozwijają kulturę i tworzą przestrzeń dla aktywności obywatelskiej.

Każda z tych organizacji wykonuje ogromną pracę. Wiele robi to jednak w samotności: samodzielnie poszukuje partnerów, wypracowuje rozwiązania i zмага się z problemami, które inni rozwiązyali już wcześniej. Oznacza to utratę czasu, energii i potencjału ludzi, którzy mogliby działać razem.

Dlatego zwracamy się do środowiska organizacji społecznych z prostym zaproszeniem. Nie budujemy kolejnych murów. Budujemy mosty. Nie zamykamy doświadczeń wyłącznie we własnych instytucjach. Dzielimy się nimi. Nie traktujemy siebie wyłącznie jako uczestników tych samych konkursów. Traktujemy siebie jako partnerów w budowaniu silnego społeczeństwa obywatelskiego.

Nie czekajmy, aż ktoś stworzy idealny system współpracy. Twórzmy go wspólnie - każdą rozmową, każdym partnerstwem, każdym rozwiązaniem problemem i każdą organizacją, która zdecyduje się otworzyć na innych.

Nie ma znaczenia, czy działasz od trzydziestu lat, czy dopiero zakładasz pierwsze stowarzyszenie. Nie ma znaczenia, czy Twój budżet wynosi kilka tysięcy, czy kilka milionów złotych. Nie ma znaczenia, czy działasz w dużym mieście, czy w niewielkiej miejscowości. Jeżeli działasz dla dobra wspólnego - jesteś częścią tej samej społeczności.

To od nas zależy, czy kolejne pokolenia liderów odziedziczą środowisko pełne izolacji, czy sektor oparty na współpracy, wzajemnym szacunku i odpowiedzialności. Wierzymy, że możemy wybrać tę drugą drogę.

Zapraszamy do współtworzenia Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pomocowych - nie jako kolejnej organizacji, lecz jako wspólnoty ludzi i instytucji, które chcą pozostawić po sobie silniejsze społeczeństwo obywatelskie.

Postówie

Ta publikacja nie daje gotowych odpowiedzi na wszystkie wyzwania, przed którymi stoi trzeci sektor. Nie taki był jej cel. Jej celem było rozpoczęcie rozmowy - o zaufaniu, partnerstwie, odpowiedzialności, odwadze dzielenia się doświadczeniem i budowaniu środowiska, w którym sukces jednej organizacji wzmacnia pozostałe.

Mamy nadzieję, że kolejne wydania będą bogatsze nie tylko dlatego, że dopiszemy nowe rozdziały. Będą bogatsze dlatego, że znajdą się w nich doświadczenia organizacji z całej Polski pokazujące, jak współpraca zmienia lokalne społeczności.

Bo żadna książka nie powinna być zamkniętym dziełem. Powinna żyć razem z ludźmi, którzy korzystają z jej idei.

Jeżeli za kilka lat ktoś otworzy tę publikację i powie: „To dzięki niej poznaliśmy naszych partnerów”, „To dzięki niej rozpoczęliśmy wspólny projekt” albo „To dzięki niej zrozumieliśmy, że nie musimy działać samotnie” - będzie to najlepsza recenzja, jaką moglibyśmy sobie wyobrazić.

Najlepsze odpowiedzi rodzą się wtedy, gdy szukamy ich wspólnie.

Ogólnopolska Sieć Organizacji Pomocowych nie jest celem. Jest drogą prowadzącą do silniejszego, bardziej odpowiedzialnego i lepiej współpracującego sektora obywatelskiego.